

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით**

27 თებერვალი 201- წ.

ქ.თბილისი

შესავალი ნაწილი

**თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგი-
სასამართლოს დასახელება**

**მოსამართლე
სხდომის მდივანი**

**დალი აბუანდაძე
თამარ ჯაგაშვილი**

მოსარჩელე ნ-----ა
წარმომადგენელი ზ-----ა

მოპასუხე გ-----ა
წარმომადგენელი ე-----ა

მოპასუხე ი-----ა
წარმომადგენელი ნ-----ა

მოპასუხე ნ-----ა

დავის საგანი ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენა, ქორწინების რეგისტრაციის ბათილად ცნობა.

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. ს-----ის რაიონის გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ, 1--- წლის ნ-----
ში, ნ-----ასა (პ/ნ ნ-----) და ვ----- თ-----ას (პ/ნ ნ-----) შორის
ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენა.

1.2. გ-----ასა (გვარი ქორწინებამდე - შ-----ი, პ/ნ 0-----) და ვ-----
- თ-----ას (პ/ნ ნ-----) შორის, სსგს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის

მიერ, 2--- წლის 1-----ს რეგისტრირებული ქორწინების (სააქტო ჩანაწერი #9--) ბათილად ცნობა.

სარჩელის საფუძვლები:

ნ-----ა და ვ----- თ-----ა დაქორწინდნენ 1--- წლის ნ-----ში, ქორწინების რეგისტრაცი- განხორციელდა ს-----ის რაიონის სოფელ გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ. თანაცხოვრებიდან შეეძინათ ორი შვილი: ნ-----ა, რომელიც დაიბადა 1--- წლის 1- ს-----ს და ი-----ა, რომელიც დაიბადა 1--- წლის 3- მ--ს. ნ-----ა და ვ----- თ-----ა ხშირად იყვნენ კონფლიქტურ სიტუაცი-ში, რაც უმეტესწილად შერიგებით მთავრდებოდა. საომარი მოქმედებების დაწყების შემდეგ, 1--- წლიდან, ვ----- თ-----ამ გადაწყვიტა განქორწინება, მაგრამ მოსარჩელისგან ვერ მიიღო თანხმობა. ამდენად, მიუხედავად იმისა, რომ ა-----იდან დევნილობის შემდეგ ოჯახი ფაქტიურად ერთად არ ცხოვრობდა, მხარეები იმყოფებოდნენ რეგისტრირებულ ქორწინებაში.

ნ-----ასათვის ცნობილი გახდა, რომ ვ----- თ-----ა 7- წლის ასაკში, 2--- წლის 1-----ს დაქორწინებულა ბელორუსის მოქალაქეზე - 5- წლის გ-----ა შ-----ზე, რომელმაც ქორწინების შემდეგ მიიღო გვარი - თ-----ა. ვ----- თ-----ამ მარეგისტრირებელ ორგანოს დაუმალა ინფორმაცი- ნ-----ასთან ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის შესახებ, მარეგისტრირებელ ორგანოს არ გააჩნდა არანაირი საარქივო მასალა ა-----ში საომარი მოქმედებების შედეგებიდან გამომდინარე, გაიზი-რა მისი განცხადება და განახორციელა რეგისტრაცი-. 2--- წლის 1- დ-----ს ვ----- თ-----ა გარდაიცვალა. გ-----ა შ-----ი ვ----- თ-----ას გარდაცვალებამდე მიუხედავად იმისა, რომ შეცვლილი ჰქონდა გვარი, ატარებდა შ-----ის გვარს, ხოლო ვ----- თ-----ას გარდაცვალების შემდეგ ატარებდა გვარს - თ-----ა. სამკვიდროს მიღების სურვილით გ-----ამ მიმართა სანოტარო ბიუროს.

ნ-----ამ, როგორც კანონიერმა მეუღლემ ა-----ის საარქივო მასალების განადგურების გამო, ვერ შეძლო სათანადო მტკიცებულებების მოპოვება ქორწინებაში ყოფნის შესახებ. ამ მიზნით, მან მიმართა ს-----ისა და გ-----ის რაიონულ სასამართლოს იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის დადგენის განცხადებით, რაც დააკმაყოფილა სასამართლომ, მაგრამ იგი გაასაჩივრა დაინტერესებულმა პირმა გ-----ამ. 2018 წლის 09 ივლისს, ს-----ისა და გ-----ის რაიონულმა სასამართლომ დააკმაყოფილა გ-----ას განცხადება და ბათილად იქნა ცნობილი სასამართლოს 2018 წლის 08 მ---ის გადაწყვეტილება ქორწინების ფაქტის რეგისტრაციის შესახებ ვ----- თ-----ასა და ნ-----ას შორის. გადაწყვეტილება არ გასაჩივრებულა, რადგან ნ-----ა იძულებული გახდა საერთო წესით მიემართა სასამართლოსათვის.

ვ----- თ-----ას საკუთრებაში ქ. თბილისში, უძრავი ქონების სახით

რეგისტრირებული- ოთხი უძრავი ქონება (ოთხივე საცხოვრებელი სახლის რეალური საბაზრო ღირებულება შეადგენს 250 000 ლარს), ხოლო მეხუთე უძრავი ქონება - ორსართულიანი კეთილმოწყობილი სახლი, გ-----ა შ-----მა უკვე გადააფორმა ბელორუსიის მოქალაქეზე, რაზედაც ცალკე მიმდინარეობს დავა, ხოლო სხვა დანარჩენი ინფორმაციის მოძიება უძრავ-მოძრავ ქონებაზე ვერ ხერხდება, უცნობი- ასევე ინფორმაციები საბანკო ანგარიშებიდან.

ნ-----ა გარდაცვლილი ვ----- თ-----ას კანონიერი მეუღლეა, რამეთუ 1---წელს, გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ რეგისტრირებული ქორწინება არ შეწყვეტილა. ამდენად, ვ----- თ-----ასა და გ-----ა შ-----ს შორის 2--- წელს რეგისტრირებული ქორწინება ბათილი- მისი შედეგებით, ვინაიდან, სამოქალაქო კოდექსის 1120-ე მუხლი განსაზღვრავს ქორწინების დამაბრკოლებელ გარემოებას - თუნდაც ერთი პირის ქორწინებას სხვასთან. ნ-----ას, როგორც გარდაცვლილი ვ----- თ-----ას პირველი რიგის მემკვიდრეს აქვს უფლება მიიღოს ამ კატეგორიის მემკვიდრეთათვის განსაზღვრული წილი გარდაცვლილის დანაშთი ქონებიდან, რაც მის იურიდიულ ინტერესს წარმოადგენს. ის არის იძულებით გადაადგილებული პირი ა-----იდან. იგი რეგისტრირებული- სოცი-ლურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთი-ნ ბაზაში, როგორც სოცი-ლურად დაუცველი.

2. მოპასუხის პოზიცი-

2.1. მოსარჩელე ნ-----ა და ვ----- თ-----ა არასოდეს არ ყოფილან რეგისტრირებულ ქორწინებაში და არც უცხოვრი-თ ერთად. გ-----ა არის კანონიერი მეუღლე გარდაცვლილი ვ----- თ-----ასი, რასაც ადასტურებს ქორწინების სააქტო ჩანაწერი და ქორწინების მ---ობა. 1--- წელს დაიბადა ი-----ა. ამ დროისთვის მოსარჩელე ნ-----ა და ვ----- თ-----ა ერთად არ ცხოვრობდნენ. ვ----- თ-----ამ მოგვი-ნებით მისცა გვარი ქალიშვილს - ი-----ას. მათ 34 წელი- ერთად არ უცხოვრი-თ. ნ-----ას დედობაც ჰქონდა ჩამორთმეული. ი-----ა წაიყვანა მამიდან ვ----- თ-----ას დამ - ვ--- თ-----ამ წ-----ის რაიონში, ხოლო ნ-----ა წაიყვანა ვ----- თ-----ას დეიდან მატრო უბირი-მ ჩ-----ს რაიონში, სოფელ ლ-----ში.

ნ-----ას არ უზღუდავდა კანონი მიემართა ნოტარიუსისთვის განცხადებით სამკვიდროს მიღებაზე, მაგრამ ვერ მიმართავდა, ვინაიდან მოსარჩელე არ იყო ვ----- თ-----ას კანონიერი მეუღლე და არც არასოდეს ყოფილა.

ვ----- თ-----ა 2--- წლის 1-----ს დაქორწინდა გ-----ა შ-----ზე, გ-----ა შ-----მა ქორწინების შედგომ მიიღო გვარი „თ-----ა“, ამიტომ მოხდა მეუღლის გვარით დარეგისტრირება და ამის საფუძველზე აიღო პირადობის მ---ობაც. 2--- წელს იმდენად სრულყოფილი იყო უკვე სამოქალაქო რეესტრის ბაზა, რომ ქორწინების დამაბრკოლებელი გარემოებების არსებობის შემთხვევაში ქორწინების რეგისტრაცი- არ მოხდებოდა. სახელმწიფო სერვისების

განვითარების სააგენტო ვერ გასცემდა განმეორებით ქორწინების მ---ობას, ვინაიდან არ არსებობდა მოსარჩელე ნ-----ას და აწ/გარდაცვლილ ვ----- თ-----ას შორის ქორწინება.

მოსარჩელე ნ-----ამ მიმართა ს-----ისა და გ-----ის რაიონული სასამართლოს ქორწინების ფაქტის დადგენაზე. აღნიშნული გადაწყვეტილება მოპასუხე მხარის მხრიდან გასაჩივრდა და ბათილად იქნა ცნობილი.

ვ----- თ-----ამ, სიცოცხლეში, კეთილი ნების საფუძველზე გ-----ას აჩუქა უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისი, ი-----ის ქ. #-- (ს/კ 0--1-.2--0--.0--), რაც ცნობილი იყო მოსარჩელისთვის და მისი შვილებისთვის. გარდაცვლილ ვ----- თ-----ას სახელზე ირიცხება ოთხი უძრავი ქონება. ამ ოთხი სახლიდან ერთ-ერთი თავის სიცოცხლეში გაყიდა ხელწერილის საფუძველზე მოქ. ზ-----აზე, რომელიც ამ უძრავ ქონებაში ცხოვრობს ოჯახთან ერთად. მოსარჩელე ნ-----ას და მის ქალიშვილებს სურთ დაეუფლონ ვ----- თ-----ას დანაშთ ქონებას და ცდილობენ ბათილად ცნონ გ-----ას და ვ----- თ-----ას შორის რეგისტრირებული ქორწინება. ნ-----ა არ უვლიდა ვ----- თ-----ას და არც მის გასვენებაზე ყოფილა.

2.2. მოპასუხეები ნ-----ა და ი-----ა, წარმოდგენილი შესაგებლით დაეთანხმნენ სარჩელში მითითებულ ფაქტობრივ გარემოებებს. მათ ცნეს სარჩელი.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. ი-----ა (პ/ნ ნ-----) დაიბადა 1--- წლის 3- მ---ს ს-----ში, მის მშობლებს წარმოადგენენ ნ-----ა (პ/ნ ნ-----) და ვ----- თ-----ა (პ/ნ ნ-----); დაბადების რეგისტრაცი- განხორციელდა სსგს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ 1-9- წლის 0- დ-----ს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დაბადების მ---ობა # 0-----, აქტის ჩანაწერი #3-- (იხ.ს.ფ.1-)
- მოპასუხე მხარის ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, სხდომის ოქმი).

3.1.2. ნ-----ა (პ/ნ ნ-----) დაიბადა 1--- წლის 1- ს-----ს, მის მშობლებს წარმოადგენენ ნ-----ა (პ/ნ ნ-----) და ვ----- თ-----ა (პ/ნ ნ-----); დაბადების რეგისტრაცი- განხორციელდა სსგს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ 1-9- წლის 0- აპრილს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დაბადების მ---ობა #0-----, აქტის ჩანაწერი #3-- (იხ.ს.ფ.85)
- მოპასუხე მხარის ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, სხდომის ოქმი).

**3.1.3. გარდაცვალების მ---ობის აქტის ჩანაწერი #0-----ის მიხედვით ვ---
----- თ-----ა (პ/ნ 6-----) გარდაიცვალა 2--- წლის 1- დ-----ს.**

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- გარდაცვალების მ---ობა აქტის ჩანაწერი #0----- (იხ.ს.ფ.17)
- მხარეების ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, სხდომის ოქმი).

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. გ-----ა შ-----ის (პ/ნ 0-----) და ვ----- თ-----ას (პ/ნ 6-----) ქორწინების რეგისტრაცი- განხორციელდა 2--- წლის 1-----ს და ქორწინების რეგისტრაციის შემდეგ მიეკუთვნათ გვარები: ცოლს - თ-----ა, ქმარს - თ-----ა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ქორწინების მ---ობა #0-----, აქტის ჩანაწერი #0----- (იხ.ს.ფ.1-)
- მოპასუხე მხარის ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, სხდომის ოქმი).

3.2.2. სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს, თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ გაცემული ცნობა #0----- -ის მიხედვით, ნ-----ას და ვ----- თ-----ას ქორწინების განმეორებითი მ---ობა არ გაიცა, ვინაიდან 1-5--1-6- წლების ს-----ის რაიონის სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის განყოფილების და ს-----ის რაიონის გ-----ას სასოფლო საბჭოს ქორწინების სააქტო ჩანაწერები, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების არქივებში დაცული არ არის.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს, თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ გაცემული ცნობა #0----- (იხ.ს.ფ.20)

3.2.3. ს-----ისა და გ-----ის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 09 ივლისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ განჩინებით, გ-----ას განცხადება დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი ს-----ისა და გ-----ის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 08 მ---ის

გადაწყვეტილება #2----- სამოქალაქო საქმეზე, ნ-----ას განცხადების გამო, იურიდიული მნიშვნელობის მქონე, სახელდობრ, ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის თაობაზე.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ს-----ის და გ-----ის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 09 ივლისის, გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ განჩინება (ს.ფ.27-3-);
-მხარეების ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, სხდომის ოქმი).

3.2.4. საჯარო რეესტრიდან 09.02.2018წ. ამონაწერის მიხედვით უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისი, ი-----ის ქუჩა #--, ს/კ/#0--1-.2--0--.0--, უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისი, ი-----ის ქუჩა #1-, ს/კ/#0--1-.2--0--.0--, უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისი, ი-----ის ქუჩა #--, ს/კ/#0--1-.2--0--.0--, უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისი, ი-----ის ქუჩა #--, ს/კ/#0--1-.2--0--.0--, უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისი, ი-----ის ქუჩა #--, ს/კ/#0--1-.2--0--.0--, რეგისტრირებული- ვ----- თ-----ას (პ/ნ 6-----) სახელზე.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-საჯარო რეესტრიდან 09.02.2018წ. ამონაწერები (ს.ფ.31-35);

3.2.5. 27.02.2018წ. სოცი-ლურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთი-ნი ბაზიდან ამონაწერის მიხედვით ნ-----ა წარმოადგენს სოცი-ლურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთი-ნი ბაზაში რეგისტრირებულ პირს, სარეიტინგო ქულა - 1000;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-27.02.2018წ. ამონაწერი სოცი-ლურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთი-ნი ბაზიდან (ს.ფ.39);

3.2.6. 2--- წლის 1-----ის ქორწინების აქტის (#0-----) ჩანაწერის მიხედვით, დასაქორწინებელ პირებს წარმოადგენენ გ-----ა შ-----ი (პ/ნ 0-----) და ვ----- თ-----ა (პ/ნ 6-----), გვარი ქორწინების შემდეგ საცოლუ - თ-----ა, საქმრო - თ-----ა, ოჯახური მდგომარეობა საცოლუ - განქორწინებული, საქმრო - დაქორწინებული არ ყოფილა; სსგს სამოქალაქო აქტების მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში, გარდაცვლილ ვ----- თ-----ას სახელზე იძებნება მხოლოდ ერთი, ზემოაღნიშნული ქორწინების აქტის ჩანაწერი. აღნიშნული ქორწინება შეწყვეტილი- ვ----- თ-----ას გარდაცვალების რეგისტრაციით.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-2--- წლის 1-----ის ქორწინების აქტის (#0-----) ჩანაწერი (ს.ფ.154);
-მოპასუხე მხარის ახსნა-განმარტება (იხ. სარჩელი, სხდომის ოქმი).
-სსგს-ოს ცნობა (ს.ფ.156).

3.2.7. გ-----ამ, როგორც ვ----- თ-----ას კანონიერმა მემკვიდრემ - მეუღლემ, 09.0--2018 წელს მიმართა ნოტარიუს თ-----ეს, ვ----- თ-----ას სამკვიდროს მიღების შესახებ განცხადების პროექტის შედგენის და მასზე თავისი ხელმოწერის სანოტარო წესით დამ-----ების შესახებ. განცხადების მიხედვით გ-----ამ, როგორც ვ----- თ-----ას კანონიერმა მემკვიდრემ - მეუღლემ მიიღო მამკვიდრებლის დანაშთი სამკვიდრო ქონება სრულად, აქტივები და პასივები, უძრავ-მოძრავი ქონება სრულად.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-გ-----ას 09.0--2018წ. განცხადება სამკვიდროს მიღების შესახებ (ს.ფ.15-);

3.2.8. სასამართლო დადგენილად ვერ მიიჩნევს ფაქტობრივ გარემოებას იმის შესახებ, რომ ნ-----ასა (3/ნ 6-----) და ვ----- თ-----ას (3/ნ 6-----) შორის ქორწინების რეგისტრაცი- განხორციელდა ს-----ის რაიონის გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ, 1--- წლის ნ-----ში; გ-----ასა და ვ----- თ-----ას შორის რეგისტრირებული ქორწინება განხორციელდა კანონდარღვევით, რადგან არსებობდა ერთ-ერთ დასაქორწინებელ პირთან - ვ----- თ-----ასთან, სხვა პირთან არსებული რეგისტრირებული ქორწინება,

მოპასუხე მხარემ აღნიშნული გარემოება სადავოდ გახადა, ხოლო მოსარჩელემ ვერ შეძლო ამ გარემოების უდავოდ დადასტურება. მოსარჩელემ ვერ წარმოადგინა სარწმუნო და დამაჯერებელი მტკიცებულებები, რომლითაც ვ----- თ-----ასთან მოსარჩელის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტს დაამტკიცებდა. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავი-ნთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონ განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაუდონ საფუძველად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომელზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით

მხარეთა ახსნა-განმარტებით, მ---ეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სასამართლო სხდომაზე მათს ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს სასამართლოს შინაგან რწმენას უნდა აისახოს გადაწყვეტილებაში.

სამოქალაქო პროცესი აგებული- რა შეჯიბრებითობის პრინციპზე, მხარეებს უფლებებთან ერთად აკისრებს თავისივე ინტერესებისათვის აუცილებელ საპროცესო მოვალეობებს, რომლის შეუსრულებლობას უკავშირდება ამავე მხარისათვის არახელსაყრელი შედეგები. ეს დანაწესი მოცემული- საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 და 102-ე მუხლებში. მხარეს ეკისრება როგორც ფაქტების მითითების, ასევე მათი დამტკიცების ტვირთი, რაც სათანადო მტკიცებულებების წარდგენით უნდა განხორციელდეს. ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენა მ---ეთა ჩვენებების საფუძველზე დასაშვებია, მაგრამ ამ შემთხვევაში, მოსარჩელემ ვერ წარმოადგინა ვერცერთი მ---ე, და სხვა მტკიცებულება, რომელიც უშუალოდ და უტყუარად დაადასტურებდა სადავო ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტს, იქნებოდა აღნიშნული ფაქტის უშუალო შემსწრე.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

4.1. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე, სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ ვინაიდან, მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა მხარეებს შორის რეგისტრირებული ქორწინების არსებობის ფაქტი, რაც გამორიცხავს სხვა პირთან ქორწინების დამაბრკოლებელი გარემოების არსებობას, სარჩელი ნ-----ას და ვ-----თ-----ას ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის, გ-----ასა და ვ-----თ-----ას ქორწინების რეგისტრაციის ბათილად ცნობის თაობაზე არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 150--ე, 1504-ე საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის (1-3- წლის რედაქციით) პირველი, მე-14, 1-ლი, მე-2, მე-4, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1140-ე, 1120-ე

1143-ე მუხლებით

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 150--ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამოქალაქო კოდექსი ვრცელდება მხოლოდ იმ ურთიერთობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ამ კოდექსის ამოქმედების შემდეგ. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სამოქალაქო კოდექსის ამოქმედების გამო, ძალადაკარგული ნორმატიული აქტების საფუძველზე წარმოშობილი ურთიერთობების მიმართ გამოიყენება ეს ნორმატიული აქტები, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ურთიერთობის მონაწილეებს სურთ ერთმანეთს შორის ურთიერთობა ამ კოდექსით მოაწესრიგონ. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1504-ე მუხლის თანახმად, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი ამოქმედდა 1-97 წლის 25 ნ-----იდან.

როგორც მოსარჩელე განმარტავს, იგი ვ----- თ-----ასთან რეგისტრირებულ ქორწინებაში გატარდა 1--- წლის ნ-----ში, ს-----ის რაიონის სოფელ გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ.

გასახილველ შემთხვევაში, ვინაიდან მხარეთა შორის შეთანხმებას ნორმათა გამოყენებასთან დაკავშირებით ადგილი არ ჰქონი-, გამოყენებულ უნდა იქნეს 1--- წელს სადავო სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის დროს მოქმედი საქორწინო, საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსი (1-3- წლის რედაქციით), რომლის მე-14 მუხლის, შესაბამისად, მეუღლეთა უფლება-მოვალეობებს წარმოშობდა მხოლოდ მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ სახელმწიფო ორგანოში გაფორმებული რეგისტრირებული ქორწინება.

ამავე კოდექსის პირველი მუხლის მიხედვით, ქორწინება უნდა მოხდეს მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ორგანოში. ქორწინების რეგისტრაცი- შემოღებული- როგორც სახელმწიფო ინტერესების დასაცავად, ისე მეუღლეთა და მათი შვილების პირადი და ქონებრივი უფლება-ინტერესების დაცვის მიზნით.

საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის მე-2 მუხლის მიხედვით ქორწინების რეგისტრაცი- მოქალაქეობრივი მდგომარეობის ჩამწერ ორგანოში ქორწინების ერთადერთი დამამტკიცებელი საბუთი-.

1-44 წლის 8 ივლისამდე საქართველოში აღი-რებული იყო ფაქტიური საქორწინო ურთიერთობა და მათ მიმართ, ვინც ფაქტიურ საქორწინო ურთიერთობაში იმყოფებოდნენ მითითებულ დრომდე მოქმედებდა განსაკუთრებული წესი. მხოლოდ საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს 1-44 წლის 8 ივლისის ბრძანებულების მე-1- მუხლით დადგინდა, რომ სამართლებრივ ურთიერთობებს წარმოშობდა მხოლოდ რეგისტრირებული

ქორწინება და ეს ბრძანებულება მხარეებს ავალდებულებდა გატარებულიყვნენ რეგისტრირებულ ქორწინებაში. ამდენად, სადავო სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის პერიოდისთვის (1--- წელს) მეუღლეთა პირად და ქონებრივ უფლება-მოვალეობებს მხოლოდ რეგისტრირებული ქორწინება წარმოშობდა.

1--- წელს მოქმედი საოჯახო და სამეურვეო კანონთა კოდექსის მე-4 მუხლის თანახმად, საქორწინო ასაკად დაწესებული იყო 18 წელი. გამონაკლის შემთხვევაში, ცალკეული შუამდგომლობებით, სარაიონო და საქალაქო, აგრეთვე ქალაქის რაიონების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებს შეუძლია-თ შეამცირონ ქალებისთვის საქორწინო ასაკი, მაგრამ არა უმეტეს ერთი წლით.

საქმის მასალებით დადგენილი-, რომ ნ-----ა დაბადებული არის 1-42 წლის 22 მ---ს, ხოლო ვ----- თ-----ა 1-35 წლის 1- აპრილს, შესაბამისად, მოსარჩელე უთითებს ქორწინების რეგისტრაციის პერიოდს 1--- წლის ნ-----ის თვეს, ხოლო ამ პერიოდში ნ-----ა იყო 18 წლის, ხოლო ვ----- თ-----ა 25 წლის, ამასთან მხრეებს შორის რეგისტრირებული ქორწინება უნდა განხორციელებულიყო მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ ორგანოში. როგორც განმცხადებელი განმარტავს ქორწინების რეგისტრაცი- განხორციელდა ს-----ის რაიონის სოფელ გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ, სადაც იმ პერიოდისთვის ხორციელდებოდა მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ორგანოს ფუნქციები, ანუ სასოფლო საბჭო აღჭურვილი იყო მარეგისტრირებელი ორგანოს ფუნქციით.

სსსკ-ის 180-ე მუხლის შესაბამისად, სარჩელი შეიძლება აღიძრას უფლებისა თუ სამართლებრივი ურთიერთობების არსებობა-არარსებობის დადგენის, დოკუმენტების ნამდვილობის აღი-რების ან დოკუმენტების სიყალბის დადგენის შესახებ, თუ მოსარჩელეს აქვს იმის იურიდიული ინტერესი, რომ ასეთი აღი-რება სასამართლოს გადაწყვეტილებით მოხდეს.

სსსკ-ის 312-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სასამართლო განიხილავს საქმეებს ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის შესახებ. აღნიშნული პუნქტის თანახმად, სასამართლო არ აღადგენს დაკარგულ დოკუმენტს და ადგენს არა უშუალოდ ქორწინების ფაქტს, არამედ მოქალაქეობრივი მდგომარეობის რეგისტრაციის ორგანოებში მათი რეგისტრაციის ფაქტს ე.ი. დგინდება ფაქტი იმის შესახებ, რომ ქორწინება იყო რეგისტრირებული, სასამართლო გადაწყვეტილება ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის შესახებ არ ცვლის მოქალაქეობრივი მდგომარეობის რეგისტრაციის ჩანაწერს, იგი წარმოადგენს შესაბამისი ჩანაწერის აღდგენის საფუძველს.

როგორც მოსარჩელე განმარტავს მათი ქორწინების რეგისტრაცი-

განხორციელდა ს-----ის რაიონის სოფელ გ-----ის სასოფლო საბჭოს მიერ და ვინაიდან ჩანაწერები რეგისტრაციის შესახებ განადგურდა წარმოებული ომის დროს, მარეგისტრირებელ ორგანოს არ გააჩნდა არანაირი საარქივო მასალა ა-----ში საომარი მოქმედებების შედეგებიდან გამომდინარე.

სასამართლო მიუთითებს, რომ სსსკ-ის მე-4, 102-ე, 103-ე მუხლების თანახმად, კონკრეტული ნორმებით გათვალისწინებული იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების შედეგად წარმოშობილი ურთიერთობების დასადასტურებლად აუცილებელი- ისეთი მტკიცებულებების არსებობა, რომლებიც ერთობლიობაში უტყუარად დაადასტურებენ მოსარჩელის მიერ მითითებულ ფაქტობრივ გარემოებებს.

დადგენილი-, რომ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს, თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ გაცემული ცნობის (#0-----) მიხედვით, ნ-----ას და ვ----- თ-----ას ქორწინების განმეორებითი მ-----ობა არ გაიცა, ვინაიდან 1-5--1-6- წლების ს-----ის რაიონის სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის განყოფილების და ს-----ის რაიონის გ-----ას სასოფლო საბჭოს ქორწინების სააქტო ჩანაწერები, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების არქივებში დაცული არ არის.

გასათვალისწინებელი-, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-2 ნაწილი, დასაშვებ მტკიცებულებად, მათ შორის მ-----ის ჩვენებასაც მიიჩნევს. თავის მხრივ, ამავე კოდექსის 140-ე მუხლი მ-----ედ განიხილავს ნებისმიერ პირს, რომელსაც შესაძლებელი-, გააჩნდეს რაიმე ინფორმაცი- სადავო გარემოების შესახებ.

მოსარჩელე მხარის მიერ წარმოდგენილმა მ-----ემ ლ-----ი-მ განმარტა, რომ დაიბადა 1--- წელს, კარგად იცნობდა ნ-----ას, ის ს-----ში, ა-----ი ცხოვრობდა მის მეზობლად, ასევე იცნობდა ვ----- შ-----ს, ნ--- და ი-----ებს. მან დედისგან გადმოცემით იცის, რომ ვ----- თ-----ა და ნ-----ა დაქორწინებულები იყვნენ (იხ. სხდომის ოქმი 14.11.2018წ. 12:36:20), შესაბამისად სასამართლო ამ შემთხვევაში მიუთითებს, რომ მ-----ე ლ-----ი-ს ჩვენება დამყარებული- მხოლოდ გადმოცემითი ფაქტების ცოდნაზე, ამდენად მისი ჩვენება სადავო გარემოებების დასადასტურებლად საკმარისი ვერ იქნება, რაც შეეხება მოსარჩელე მხარის მიერ წარმოდგენილ მ-----ეს - ე-----ას, ის განმარტავს, რომ არის პენსიონერი, იცნობს ბავშვობიდან ნ-----ას, რომელიც იყო მათი მეზობელი, იცნობს ასევე ვ----- თ-----ას და მათ შვილებს, თავად 1-7- წლიდან ომის დაწყებამდე მუშაობდა გ-----ის სასოფლო საბჭოს მდივნად, სასოფლო საბჭო მდებარეობდა ა-----ის ტერიტორი-ზე და ემსახურებოდა როგორც გ-----ას ასევე ა-----ას. ის გასცემდა ცნობებს საცხოვრებელი ადგილის, ოჯახის შემადგენლობის შესახებ, ასევე დაბადების, ქორწინების, გარდაცვალების მ-----ობებს. ნ-----ა მიდიოდა მასთან, მიჰქონდა

პასპორტი და ქორწინების მ---ობა, რის საფუძველზეც გასცემდა ცნობებს (იხ. სხდომის ოქმი 10.12.2018წ. 1-:18:55), მ---ის განმარტებით ნ-----ას და ვ-----თ-----ას ქორწინებას არ ესწრებოდა, ასევე არ ახსოვს ქორწინების მ---ობის გამცემი ორგანოს დასახელება, ვარაუდობს რომ ქორწინების მ---ობა უნდა გაეცა გ-----ის სასოფლო საბჭოს (იხ. სხდომის ოქმი 10.12.2018წ. 1-:26:18წ.,) შესაბამისად, მ---ემ ვერც ამ შემთხვევაში ვერ დაადასტურა უშუალოდ ის ფაქტი, რისი დადასტურებაც სურს მოსარჩელს სასამართლო წესით. აღსანიშნავი- ასევე ის გარემოებაც, რომ არცერთი მ---ე არ არის, სადავო ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის უშუალო შემსწრე. რაც შეეხება მოსარჩელე მხარის მიერ წარმოდგენილ ფოტოსურათს (იხ.ს.ფ.232), არც აღნიშნული შეიცავს სადავო გარემოების - ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენისათვის საჭირო და საკმარის ინფორმაცი-ს.

მოპასუხე მხარე უარყოფს ნ-----ას და ვ-----თ-----ას ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტს და მიუთითებს 2--- წლის 1-----ის გ-----ა შ-----ს და ვ----- - თიდუას ქორწინების აქტის ჩანაწერზე (იხ.ს.ფ.154), სადაც ვ-----თ-----ას გრაფაში, თავად ვ-----თ-----ას მიერ მითითებული-, რომ - „დაქორწინებული არ ყოფილა“, შესაბამისად, ნ-----ას და ვ-----თ-----ას ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის მიზნით მოსარჩელე მხარის მიერ წარმოდგენილი მ---ეების ჩვენებები ვერ გამოდგება მოპასუხე მხარის მიერ დასახელებული მითითებული გარემოების გამაქარწყლებელ და ამ გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულების საპირწონედ.

მოსარჩელე მხარის მიერ საქმეში წარმოდგენილი იქნა ბ-----თ-----ას გასაუბრების ოქმი (იხ.ს.ფ.147-148) ხელნაწერის სახით, რაზედაც სასამართლო მიუთითებს, რომ აღნიშნული ოქმი ვერ იქნება განხილული, როგორც მ---ის ჩვენება, რასაც შესაძლებელი- დაეყრდნოს სასამართლო, რადგან სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 140-ე მუხლი მ---ედ განიხილავს ნებისმიერ პირს, რომელსაც შესაძლებელი-, გააჩნდეს რაიმე ინფორმაცი- სადავო გარემოების შესახებ. მ---ის ჩვენების შეფასებისას სასამართლო მას იკვლევს, როგორც ინდივიდუალურად, ისე სხვა მტკიცებულებებთან ერთობლიობაში, რა დროსაც, ბუნებრივი-, მნიშვნელობა ენიჭება, როგორც სუბიექტურ, ისე - ობიექტურ ფაქტორებს, მათ შორისაა მ---ის უნარი, აღიქვას ფაქტები და სწორად გადმოსცეს ისინი, მისი დამოკიდებულება მოდავე მხარეებისა და გარემოებების მიმართ, ასეთ დროს მ---დება ჩვენების იურიდიული სანდოობა და, ბუნებრივი-, შეფასების პროცესუალურ საფუძველს 105-ე მუხლი წარმოადგენს, ამდენად, წარმოდგენილი გასაუბრების ოქმი, სასამართლოსთვის ვერ გამოდგება ფაქტის დამადასტურებელ მტკიცებულებად გამომდინარე იმ გარემოებიდანაც, რომ არანაირი მტკიცებულებით (ექსპერტიზის დასკვნა, ა.შ) არ დასტურდება ოქმის შემდგენი პირის და ხელმომწერის ნამდვილობა. სათანადო მტკიცებულებად მიჩნევის შემთხვევაშიც, სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, რომ

ხელწერილში გადმოცემული ინფორმაცი- არ ასახავს იმ ფაქტის დამადასტურებელ გარემოებებს, რაც ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტს უტყუარად და სარწმუნოდ დაადასტურებდა.

სასამართლო უფლებამოსილი- განიხილოს განცხადება და დაადგინოს იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც შეუძლებელი- ამ ფაქტის სხვა წესით მიღება ან დაკარგული საბუთის აღდგენა. ამასთან, იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის დადგენის შესახებ განცხადებაში პირს არ შეუძლი- შემოიფარგლოს მხოლოდ დაუსაბუთებელი მითითებით, რომ სხვა წესით ვერ შეძლო ამ ფაქტის დადგენა, რადგან სსსკ-ის 315-ე მუხლი იმპერატიულად ადგენს, რომ განცხადებასთან ერთად წარმოდგენილი უნდა იყოს მტკიცებულებები, რომლებიც ადასტურებენ განმცხადებლის მიერ სათანადო საბუთების მიღების ან დაკარგული საბუთების აღდგენის შეუძლებლობას.

სამოქალაქო პროცესში მხარეები ვალდებული არი-ნ, სათანადო მტკიცებულებების წარდგენის გზით, მათ შორის მ---ეთა ჩვენებებით დაადასტურონ მათი პოზიციის გასამყარებლად მითითებული გარემოებების არსებობა. კანონით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, რომელიც ადგენს მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილების სპეციფიკურ წესს, მოსარჩელეს ევალება სასარჩელო განცხადებაში ასახული ფაქტების მტკიცება, მათ შორის მ---ეები უტყუარად უნდა ადასტურებდნენ სადავო ფაქტს და იყვნენ ამ ფაქტის უშუალო შემსწრეები, ამასთან არ უნდა იყოს მათი ჩვენებები დამყარებული მხოლოდ გადმოცემითი ფაქტების ცოდნაზე, რაც მოსარჩელე მხარის მიერ წარმოდგენილი მ---ეებით ვერ იქნა განხორციელებული.

მოპასუხე მოვალეა, სარჩელისაგან თავდაცვის მიზნით, ქმედითად უარყოს მოსარჩელის არგუმენტები, წარადგინოს იმგვარი მტკიცებულებები, რომლებიც გააქარწყლებს მოსარჩელის მიერ დასახელებულ ფაქტებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში მხარის ზეპირი განმარტება მოწინააღმდეგე მხარის პოზიცი-ს ვერ გადაწონის და გამოიწვევს არახელსაყრელ მატერი-ლურ-სამართლებრივ შედეგს.

ამდენად, სადავო გარემოებების დადგენისას სასამართლო მსჯელობს საქმეში წარმოდგენილ მხარეთა განმარტებებზე, წერილობითი დოკუმენტებსა და სხვა მტკიცებულებებზე ერთობლიობაში, რისი ურთიერთშეჯერებით გადაწყვეტს, სარწმუნოდ მიიჩნიოს თუ არა ამა თუ იმ ფაქტი არსებობა.

განსახილველ შემთხვევაში სასამართლომ შეაფასა სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს, თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის მიერ გაცემული ცნობა #0----- -ის, რომლის მიხედვით, ნ-----ას და ვ----- თ----- -ას ქორწინების განმეორებითი მ---ობა არ გაიცა, ვინაიდან 1-5--1-6- წლების ს--- ---ის რაიონის სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის განყოფილების და ს-----ის

რაიონის გ-----ას სასოფლო საბჭოს ქორწინების სააქტო ჩანაწერები, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების არქივებში დაცული არ არის. სადავო ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტთან დაკავშირებული ინფორმაცი- არ გააჩნდათ არც სასამართლოში დაკითხულ მ---ეებს და მიიჩნევს, რომ მოსარჩელემ ვერ შეძლო ნ-----ას და ვ----- თ-----ას შორის რეგისტრირებული ქორწინების არსებობის ფაქტის უტყუარად დადასტურება.

მოპასუხეებმა, ნ-----ას შვილებმა, ი- და ნ-----ებმა ცნეს სარჩელი, თუმცა, მოპასუხეების ამგვარი პოზიცი- არ შეიძლება გახდეს სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი, ვინაიდან სამართლებრივი შეფასება უნდა მიეცეს, დავის ფარგლებში მათ მიერ გამოვლენილი ნების მატერი-ლურ და პროცესუალურ კომპონენტებს. სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობა ეფუძნება დისპოზიციურობის პრინციპს, რაც გულისხმობს მხარეთა თავისუფლებას, განკარგონ თავისი მატერი-ლური და საპროცესო უფლებები. აღნიშნული პრინციპის გამოხატულებაა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლი, რომლის პირველი ნაწილის თანახმად, მხარეები იწყებენ საქმის წარმოებას სასამართლოში, ამ კოდექსში ჩამოყალიბებული წესების შესაბამისად, სარჩელის ან განცხადების შეტანის გზით. ისინი განსაზღვრავენ დავის საგანს და თვითონვე იღებენ გადაწყვეტილებას სარჩელის (განცხადების) შეტანის შესახებ. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მხარეებს შეუძლია-თ საქმის წარმოება მორიგებით დაამთავრონ, მოსარჩელეს შეუძლია- უარი თქვას სარჩელზე, ხოლო მოპასუხეს - ცნოს სარჩელი. სარჩელის ცნობის შემთხვევაში სასამართლო აღარ ამ---ებს და აფასებს საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. თავის გადაწყვეტილებას სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ ის აფუძნებს მოპასუხის მიერ სარჩელის ცნობას. სარჩელის ცნობა მოპასუხის მიერ თავისი მატერი-ლურსამართლებრივი უფლების განკარგვის აქტი-, რაც მის მიერ მოსარჩელის მიმართ სასამართლოში საქმის განხილვის დროს გამოვლენილ ნებაში გამოიხატება. შესაბამისად, ეს ერთგვარი გარიგებაა, ვინაიდან მიმართული- სამართლებრივი შედეგის წარმოშობისაკენ. მოცემულ შემთხვევაში, სარჩელი მიმართული იყო სამი მოპასუხის წინააღმდეგ - რომელთაგან ერთ-ერთი გ-----ა არ ცნობს სარჩელს. სსსკ-ის 86-ე მუხლის თანახმად ისინი სავალდებულო თანამოპასუხეებს წარმოადგენენ და მათ მიმართ მხოლოდ საერთო გადაწყვეტილების მიღებაა შესაძლებელი. შესაბამისად, განსახილველ შემთხვევაში ი- და ნ-----ების მიერ სარჩელის ცნობას, სასამართლო სარჩელის დაკმაყოფილების საკმარის საფუძველად ვერ მიიჩნევს.

ამდენად, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების, წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობაში განხილვისა და სამართლებრივი შეფასების გათვალისწინებით, სასამართლო დადგენილად ვერ მიიჩნევს ნ-----ასა და ვ----- თ-----ას შორის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტს, რის გამოც სარჩელი ნ-----

-----ასა (პ/ნ 6-----) და ვ----- თ-----ას (პ/ნ 6-----) შორის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის თაობაზე არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

6.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1140-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით ქორწინება შეიძლება ცნობილ იქნეს ბათილად, თუ დარღვეული-110-ე, 1108-ე და 1120-ე მუხლებით დაწესებული პირობები.ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით ქორწინება შეიძლება ბათილად ცნოს მხოლოდ სასამართლომ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1120-ე მუხლის მიხედვით კი დაქორწინება არ დაიშვება იმ პირთა შორის, რომელთაგან თუნდაც ერთი დაქორწინებული- სხვასთან;

ამავე კოდექსის 1143-ე მუხლის თანახმად, ქორწინება რომელიც გაფორმდება 1120-ე მუხლით გათვალისწინებული პირობების დარღვევით, შეიძლება სასამართლომ ბათილად ცნოს.

სასამართლო განმარტავს, რომ ქორწინების ბათილობა წარმოადგენს იმ იურიდიული შედეგების გაუქმებას, რომელსაც კანონი ნამდვილ ქორწინებასთან აკავშირებს. იგი დგება მაშინ, როცა დარღვეული- ქორწინების აუცილებელი პირობები, ან იგი მომხდარი- იმ დამაბრკოლებელ გარემოებათა არსებობისას, რომლის დროსაც ქორწინება აკრძალული- ან კიდევ, ყველა ფორმალური ნიშნის დაცვით, მაგრამ იმ განხორახვის გარეშე, რომ ნამდვილად შეიქმნას ოჯახი. ქორწინების ბათილად ცნობა ნიშნავს იმას, რომ არ წარმოიშვა ის იურიდიული შედეგები, რაც ნამდვილ ქორწინებას მოსდევს. ქორწინების გაბათილება შეიძლება მიჩნეული იქნას იმ პირთა მიმართ გამოყენებულ სანქცი-დ, რომლებიც კანონის მოთხოვნათა დარღვევით გატარდნენ ქორწინების რეგისტრაცი-ში.

გამომდინარე იქედან, რომ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა ნ-----ას (პ/ნ 6-----) და ვ----- თ-----ას (პ/ნ 6-----) შორის ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენის თაობაზე და გ-----ას და ვ----- თ-----ას შორის ქორწინება განხორციელდა კანონის მოთხოვნათა დაცვით, არ არსებობს გ-----ას (გვარი ქორწინებამდე - შ-----ი, პ/ნ 0-----) და ვ----- თ-----ას (პ/ნ 6-----) შორის 2--- წლის 1-----ს რეგისტრირებული ქორწინების (სააქტო ჩანაწერი #9--) ბათილად ცნობის საფუძველი.

7. საპროცესო ხარჯები

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის I ნაწილის “ა” ქვეპუნქტისა და 38-ე მუხლის “ა” ქვეპუნქტის თანახმად, სარჩელზე სახელმწიფო ბაჟის

ოდენობა შეადგენს დავის საგნის ღირებულების 3%, მაგრამ არა ნაკლებ 100 ლარისა.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის თანახმად, სარჩელზე უარის თქმისას სასამართლოს მიერ გაწეული ხარჯები გადახდება მოსარჩელეს ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მოსარჩელე ნ-----ა გათავისუფლებული-სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ხარჯების გადახდისაგან. ამავე კოდექსის 49-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ სასამართლოს მთავარ სხდომამდე მოსარჩელე უარს იტყვის სარჩელზე, მოპასუხე ცნობს სარჩელს ან მხარეები მორიგდები-ნ, მხარეები მთლი-ნად თავისუფლდები-ნ სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. მოპასუხეებმა ი- და ნ-----ებმა ცნეს სარჩელი.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები და სახელმწიფო ბაჟი, რომელთა გადახდისაგან განთავისუფლებული იყო მოსარჩელე, გადახდება მოპასუხეს ბიუჯეტის შემოსავლის სასარგებლოდ, მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელიც დაკმაყოფილებული-.

მოცემულ შემთხვევაში, ვინაიდან ნ-----ას სარჩელი ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენისა და ქორწინების რეგისტრაციის ბათილად ცნობის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა, არ არსებობს მოპასუხე გ-----ასათვის სახელმწიფო ბაჟის გადახდის დაკისრების საფუძველი.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები:

მოცემულ შემთხვევაში საქმეზე სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება არ გამოყენებულა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა სსსკ-ის მე-8, 38-ე, 39-ე, 46-ე, 55-ე, 243-244-ე, 248-249-ე, 257-ე, 25⁻¹-ე, 312-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გადაწყვიტა:

1. ნ-----ას (პ/ნ ნ-----) სარჩელი გ-----ას (პ/ნ 0-----), ნ-----ას (პ/ნ ნ-----) და ი-----ას (პ/ნ ნ-----) მიმართ ქორწინების რეგისტრაციის ფაქტის დადგენისა და ქორწინების რეგისტრაციის ბათილად ცნობის თაობაზე არ დაკმაყოფილდეს.

2. მხარეები გათავისუფლდნენ სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე - 4 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით თბილისის საქალაქო სასამართლოს მეშვეობით.

4. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილი- გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებული- გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვი-ნეს 3- დღისა, გამოცხადდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 3--ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელი-. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის, ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნა და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70–78-ე მუხლებით დადგენილი წესით.

მოსამართლე

დალი აბუანდაძე